

POSTANOWIENIE

Dnia 11 kwietnia 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Zbigniew Korzeniowski

w sprawie z odwołania A. sp. z o.o. sp.k. z siedzibą w B. oraz A. G.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w Bydgoszczy
o ustalenie obowiązku ubezpieczenia,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń
Społecznych w dniu 11 kwietnia 2024 r.,
skargi kasacyjnej odwołującej się Spółki od wyroku Sądu Apelacyjnego w Gdańsku
z dnia 24 listopada 2022 r., sygn. akt III AUa 1250/22,

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2. zasądza od A. sp. z o.o. sp. k. z siedzibą w B. na rzecz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Bydgoszczy 240 zł (dwieście czterdzieści) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu kasacyjnym z odsetkami z art. 98 § 1¹ k.p.c.**

UZASADNIENIE

Sąd Apelacyjny w Gdańsku wyrokiem z 24 listopada 2022 r. zmienił wyrok Sądu Okręgowego w Bydgoszczy z 26 kwietnia 2022 r. i oddalił odwołanie A. spółka z o.o. sp. k. z siedzibą w B. oraz A. G. od decyzji pozwanego Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Bydgoszczy z 25 stycznia 2021 r., stwierdzającej, że A. G. od 1 maja 2020 r. nie podlega obowiązkowym

ubezpieceniom społecznym z tytułu zatrudnienia na podstawie umowy o pracę w spółce.

Skargę kasacyjną wnieśli spółka i ubezpieczona.

We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wskazano na „potrzebą wykładni przepisów prawnych wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, czego przykładem jest zapadły w przedmiotowej sprawie wyrok Sądu Okręgowego w Bydgoszczy, wyrok Sądu Okręgowego Warszawa-Praga w Warszawie z dnia 8 września 2022 r. (sygn. akt VII U 4369/19) oraz wyrok Sądu Okręgowego w Bydgoszczy z dnia 17 maja 2022 r. (sygn. akt VI U 546/21), wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 24 października 2022 r. (sygn. akt III AUa 369/22), odmiennych co rozstrzygnięcia w tożsamym stanie prawnym, a mianowicie art. 22 § 1 Kodeksu pracy, w odniesieniu do zagadnienia czy dla ustalenia stosunku pracy, a w konsekwencji objęcia podmiotu obowiązkowym ubezpieczeniem społecznym zgodnie z art. 6 ust. 1 pkt 1, art. 11 ust. 1, art. 12 ust. 1, art. 13 pkt 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, koniecznym jawi się zaistnienie ekonomicznego i organizacyjnego uzasadnienia zatrudnienia pracownika, a zatem czy istotny jest cel zawarcia umowy, czy też rozstrzygający jest sam fakt podjęcia przez pracownika pracy na podstawie zawartej umowy o pracę i rzeczywiste jej wykonywanie, przy wypełnieniu i zachowaniu przewidzianych prawem elementów stosunku pracy”. Przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wynika z konieczności dokonania wykładni „wskazywanego zagadnienia prawnego dla uzyskania jednolitej linii orzeczniczej sądów”.

Pozwany wniósł o nieprzyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarżąca we wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie przedstawia zasadnej podstawy przysądu i dlatego nie został uwzględniony.

Treść wniosku uprawnia stwierdzenie, iż skarżące odwołują się do podstawy przysądu z art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. Wówczas przedmiotem zainteresowania jest tylko sam przepis prawa ze względu na kwalifikowaną potrzebę jego wykładni wynikającą z poważnych wątpliwości lub z rozbieżności w orzecznictwie. W tym

znaczeniu ta podstawa przedsądu ma charakter uniwersalny, gdyż przedmiotem jej zainteresowania nie jest ocena zastosowania prawa w indywidualnej sprawie spółki A. oraz A. G.. Ocena zastosowania prawa w indywidualnej sprawie to domena ostatniej podstawy przedsądu, czy z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c., gdyż jako jedyna podstawa przedsądu ma na uwadze indywidualny interes strony w przyjęciu jej skargi kasacyjnej do rozpoznania. Do tej podstawy przedsądu wniosek nie odwołuje się. Natomiast poprzestanie na podstawie przedsądu z art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. nie jest wystarczające do przyjęcia skargi, gdyż wniosek nie wykazuje zasadnych przesłanek tej podstawy przedsądu.

Błędne jest założenie, że rozbieżne orzeczenia sądów w podobnych sprawach składają się na rozbieżności w orzecznictwie jako przesłankę podstawy przedsądu z art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. Takie zapatrywanie nie jest uprawnione co najmniej z dwóch zasadniczych powodów. Po pierwsze w ramach podstawy przedsądu z art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c., nie ocenia się prawidłowości orzeczeń sądów powszechnych w podobnych sprawach. Sądy powszechne samodzielnie ustalają stan faktyczny i suwerennie stosują prawo materialne. Sąd Najwyższy kontroluje te orzeczenia tylko w granicach określonych w ustawie, czyli w ramach zarzutów podstaw kasacyjnych (art. 398³ § 1 pkt 1 i 2 k.p.c.). Recz w tym, iż w centrum zainteresowania uniwersalnej podstawy przedsądu z art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. jest tylko sam przepis prawa. Skarżąca we wniosku powinna wskazać, który z przepisów prawa i dlaczego budzi poważne wątpliwości w wykładni lub rozbieżności w orzecznictwie sądów. To stanowiłoby punkt wyjścia dla oceny zgłoszonej podstawy przedsądu.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego nie ma rozbieżności na tle rozumienia i znaczenia art. 22 k.p. W przeciwnym razie Sąd Najwyższy niejako z urzędu podjąłby uchwałę dla ujednolicenia orzecznictwa.

Umowa o pracę jest umową realną a nie abstrakcyjną, czyli też kauzalną, stąd elementem koniecznym jest ustalenie rzeczywistego zatrudnienia pracownika w relacji właściwej dla stosunku pracy.

Nie zamykałoby to oceny, gdyż podstawą negatywnego rozstrzygnięcia dla skarżących jest także art. 83 k.c., czyli pozornosc umowy. Wykracza to ponad potrzebę argumentacji, gdyż wniosek nie odwołuje się do podstawy przedsądu z

art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. W przypadku oparcia wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej na podstawie art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. na etapie przedsądu nie ocenia się zasadności rozstrzygnięcia w indywidualnej sprawie, a tylko zgłoszoną podstawę przedsądu.

Z tych względów orzeczono jak w sentencji (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).

O kosztach orzeczono na podstawie art. 98 § 1, 1¹ i 3 k.p.c., art. 99 k.p.c. w zw. z art. 398²¹ k.p.c. oraz § 9 ust. 2 i § 10 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia z 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych.

[SOP]

[ms]